

ORGANIZIRANI ŽELEZNIČAR

TV
48038Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno Din 12.—Svoje zahteve uveljavijo železničarji le
v enotni, razredno-zavedni organizaciji.Uredništvo in upravništvo Ljubljana.
Za Bežigradom, II. mestna stanovanjska hiša,
kamor se naj pošiljajo rokopisi.

LETO I.

LJUBLJANA, dne 6. avgusta 1924.

ŠTEV. 1.

Deset let.

Deset let je minulo, odkar so razbojniki svetovnega kapitalizma pahnili narode v bratomorno klanje za tisto, česar delavec in kmet ni nikdar imel, t. j. za »domovino« imovitih. Imperijalistične klike celega sveta so povzročile »svetovno vojno« ali največji zločin nad človeštvom v prvi vrsti radi kolonij, radi potrebe novih tržišč za razpečevanje nadprodukcije izdelkov. To vse, kar so predvidevali teoretiki socializma, je s strahom in grozo pričakoval proletarijat.

Minula leta vojnih preizkušenj, razočaranja po vojni so razpršila in odkrila vse lažnjive krinke, ki naj bi prikrivale vse grozne slike svetovnega klanja. Ljudske množice so se do danes lahko brezdvomno prepričale, v koliko je verjeti besedam moloha kapitala kakor to: »poslednja vojna«, »boj za civilizacijo«, »za svete pravice narodov«, »za demokracijo in osvobodjenje zaslužjenih narodov«.

Grmenje topov, požigi, strupeni plini, beda milijonov beguncev, gore mrličev, epidemije med in po vojni, glad in pomanjkanje — to je prava slika kapitalizma, katerega so občutile ljudske množice in ga vidijo še vedno razločno pred svojimi očmi.

Kapital se je razkrinkal pred izmučenim človeštvom v vsej svoji nagoti. Mesto zlatih gradov, ki so jih kapitalisti obljubljali zapečanim delavcem in kmetom po zmagonosni vojni, so ti laži-junaki označevalci »zadnje in pravične vojne« nastavili nož na prsa delovnega ljudstva in pričeli odločilni boj proti zavednemu delavcu in kmetu. Odprava osemurnega delavnika v malodane vseh državah, uničenje razredno-zavednih organizacij potom izvestnih orgij fašizma, zvalitev vseh poveljnih dolgov reparacij in kontribucij na ramena delovnega ljudstva, to so pridobitve iz rok mednarodnih razbojnikov — kapitalistov.

Delavski razred, ki je ostavil na bojnih poljanah tisoče in milijone mrtvih in ranjenih, milijone pohabljenih — premišljuje in s tugo pričakuje, kdaj mu te hijene v človeški podobi povzročijo novo svetovno bratomorno klanje delavcev in kmetov. Proletarec premišljuje — premišljuje, če bo znal zopet rabiti orožje.

Danes po šestih letih »večnega miru« mislim, da so že najzaostalejša plasti proletarijata uvidele in proklinjajo to veliko laž kapitalističnih zločincev o »zadnji vojni« in o triumfu temeljnih načel pravičnosti in človeštva po vojni.

Kapitalizem se žuri pokazati v praksi istinitost prerokovanja revolucionarnih vodij proletarijata, da bo klanje leta 1914. le začetni člen v verigi imperialističnih klanj, katerim bo napravil konec edinole mednarodni proletarijat, ako bo umel izvesti mobilizacijo vseh delovnih sil in v odločilnem boju s kapitalom onemogočiti imperijalistično vojno in uničiti za vedno glavni vzrok in izvor vojne — to je, razredno vladno kapitala.

Šest let je skoraj minulo, odkar so zmagovalci svečano praznovali na kosteh milijonov padlih svojo kanibalsko »zmago civilizacije«

in »večni mir« — ? Se so odprte in krvavijo od vojne zadane rane in zopet se zbirajo vojni oblaki nad Ameriko in Japonsko, istočasno pa sledi vojaška ekspedicija za vojno ekspedicijo. Odkar je bil sklenjen verzajski mir po »zadnji vojni« seveda še ni utihnilo grmenje topov in vsi zmagovalci »pravične«, »demokratske« vojne nosijo na bajonetih samoopredeljenje raznim kolonialnim narodom v Evropi. Tako izgleda danes pri vseh frazah o razoroženju vsa zmagonosna Evropa kot eno veliko vojaško taborišče. To pa ni vse. Tisoči in tisoči od buržuazije plačanih izumiteljev dela nad novimi iznajdbami za iztrebljenje človeštva, seveda mirnim potom, po »zadnji vojni«. To vse je miroljubno delo mednarodnega kapitala.

Ne torej visokoleteče besede kapitalistov o razoroževanju, ki na dejanju pomeni oboroževanje, prinese narodom in proletarijatu mir, nego internacionalna solidarnost prole-

tarijata ga lahko nudi. Kapitalistične države so ljubosumne druga na drugo in nezaupljive druga drugi, zato se oborožujejo. Njih medsebojni »prijateljski«, »iskreni« itd. odnosi so samo tako dolgotrajni, kakor ravno kaže situacija ali bolje »interesna sfera« tega ali onega »državnega«, »obmejnega«, »kolonialnega« itd. vprašanja. Taki »iskreni« odnosi so lahko že čez nekaj ur skrajno »napeti«, »sovražni«. Ti odnosi držijo pod orožjem milijone delavskih in kmetijskih produktivnih moči, dresiranih, da se jih zopet pošlje v medsebojno »junaško« klanje.

In ko se to zgodi po volji kapitalizma, se zganejo mase proletarijata in kmetov, poslušne v svoji nezavednosti tej volji, in klanje se prične in z njim vsa beda in strahote. Ko se proletarijat osvobodi od te volje, in čas je že, da se osvobodi, tedaj bo »večen mir« in bratstvo. In v tem bodo igrali železničarji mednarodno organizirani eno prvih vlog.

Današnji položaj.

Po vojni se je udomačila krilata beseda, ki jo rabijo priganjati kapitalizma kot »šlager« napram proletariatu, »protidržavni element«. Vsak delavec in kmet je protidržaven, kakor hitro zahteva za sebe pravico. Vsak tisti železničar je protidržaven, je prekucuh, je baraba itd., ki zahteva, da se mu vrnejo nazaj vsaj tiste stare pravice, ki jih je užival in si jih pridobil z dolgoletnimi borbami v bivši Avstro-Ogrski. Ker vse te pravice so — protidržavne, državotvorne je samo — hlapčevanje. In kot otroci teh fraz so vznikli potuhnjeni elementi, ki so se vstrajno sukali okrog mogočnikov in jim lizali pete ter dobili zato od njih znak državotvornih in zanesljivih ljudi ter »ugled«. Ti ljudje so potem denuncirali vsakega, ki je vsled pomanjkanja, prikrajševanja zaslužka zinil besedo nejevolje. In ti »državotvorni« in »zanesljivi« ljudje so bili vedno tako, kakor je zahtevala ta »državotvornost«. Danes so služili z ogabno potuhnjeno vstopom v klečeplaztvom tej skupini vladajoče buržuazije, jutri so enako hlapčevsko kadili kadila drugi skupini, ki je zamenjala v oblasti prvo. In to vse brez sramu in lastnega gnjusa, samo da bi ostali v »milosti«.

Krilata beseda »protidržaven element« je rodila tudi zakon o zaščiti države in brž se je ta zakon začel zlorabljati proti vsem, ki so zahtevali svoje pravice in svoje človeško dostojanstvo v državi, v kateri plačujejo davke in s svojo službo v njeno korist tvegajo dan na dan svoje zdravje in življenje. Onih pa, ki bi se ta zakon o zaščiti države pravzaprav moral dotakniti, ki razprodajajo in goljufajo državo na veliko, se ta zakon ne tiče. To je eden iz največjih dokazov, da so skovali ta zakon zato, da jim proletarijat in predvsem železničarji, brezpogojno hlapčujejo na milost in nemilost.

Borba se bije že dolga desetletja med Delom in Kapitalom. V kartele, truste organizirani industrijski mogotci silijo ljudstvo in cele države, da se jim pokoravajo. Oni dikti-

rajo cene. Zveze industrijev držijo proletarijat za vrat in te zveze so enotne in složne, ne glede na narodnost članov, ko se gre za prava in mezde delavstvu. V protitež se proletarijat organizira v svojih strokovnih razredno-zavednih organizacijah, povdarjamo, v razredno-zavednih, kakor so »zveze industrijev« razredno zavedne.

Ali glejte, kapitalizem je proti tem strokovnim organizacijam in porablja svojo politično moč, da štiti sklepe in moč »zveze industrijev«, dasi bi z ozirom na »strokovni« značaj tega ne smel. Strokovne kapitalistične organizacije naj izvojujejo boj same s strokovnimi delavskimi organizacijami brez politične pomoči vlade, kakor se to zahteva od strokovnih proletarskih organizacij. To bi bilo pravilno. A ne, kapitalisti spuste na delavske strokovne organizacije, ko jim te postanejo že preveč nadležne, hudega psa — zakon o zaščiti države, da jih raztrga in razkropi. Tako so naredili 1921. leta in sedaj zopet dne 12. julija 1924. Odpeli so z verige tega »hudega psa« tisti »državni« mogočniki, ki so z nastankom Jugoslavije iz nič obogateli in zakrivil stviri, za katere bi se »protidržavni« siromaki kot kriminalni zločinci obsojali na dolgoletne ječe. V njih službi stoječe meščansko časopisje je bruhalo žveplo, kriminalni elementi v orjunaških uniformah so streljali delavstvo in terorizirali vso Ljubljano in 12. julija 1924 so poslali državno oblast s pečati, da so zapечатili poleg delavske stranke še strokovne organizacije in Železničarski dom.

Navaden zemljan se vprašuje: zakaj?

Odlok govori, da zato, ker so se pregrešili proti državi. Kje in kako in s čem, tega odlok ne pove. Kratko: pregrešili so se in — basta.

Navaden zemljan in proletarijat pa zraje z glavo in reče:

»Ni res!«

Ni res, ker ne morete dokazati ničesar. Strokovne organizacije, so delovale v okvirju od vlade potrjenih pravil in nobenega doku-

menta ne najdete nikjer, da bi prekoračile ta pravila. Borile so se za svoje stanovske pravice — to pa ni in ne more biti proti državi. Zadruga »Železničarski dom« je gospodarska zadruga, registrirana pri deželnem kot trgovskem sodišču in ne more biti proti državi, ker plačuje točno svoje dokaj visoke davke.

Ali jugoslovanskemu kapitalizmu so bile te strokovne organizacije na potu pri izkoriščanju proletariata in zato se jih mora zapreti. In zato so jih zaprli — le tiste so pustili odprte, ki jim niso nikjer na potu.

Ali proletariati se tega več ne straši. Zato zahtevamo, da se te protipostavno zaprte strokovne organizacije zopet takoj otvorijo. Vse mu železničarstvu in proletariatu sploh pa ključemo:

Organizirajte se v svoje strokovne organizacije, one so vaš zaščitnik.

Železničarja naj ne bo odslej nobenega, ki ni član razredno-zavedne železničarske organizacije in naročnik »Organiziranega Železničarja«.

Združimo se!

Nov direktor dr. Borko je nastopil 15. julija 1924 službo, z 28. julijem 1924 pa smo dobili novega prometnega ministra v osebi profesorja Sušnika.

Svoje čase, ko je nastopil prvi prometni minister Vulović, je vršil inspekcijska potovanja, obljubljal in zahteval potrpljenje. Železničarji so potrpežljivo čakali. Minister je šel, za njim so se vrstili Drašković, Korošec, Jovanović, Janković in nešteto drugih in zopet se je povrnil Janković s svojim svetovno-znanim podržavljenjem južne železnice in proslulim proglasom na osobe, v katerem obljublja osobi globo, kazni in celo odpust iz službe. Nasledil ga je dr. Popović, za katerega se je razpela pri direkciji politična gonja. Par gospodov je oblastno hodilo okoli in se sestajalo, dobro so nam poznani i dotični s taškami i dotični z bradami, poznani pa so nam tudi njih sklepi, ker so imeli v svoji sredi človeka, ki ni znal molčati. Zaznamovali so železničarje in jih delili v državotvorne, ki jih je treba nagraditi, in v protidržavne, ki jih je treba premestiti in nekatere celo odpustiti. (Sedaj pa ližejo ravno isti pete novemu kurzu, kakor se spodobijo za vsakega podleža in breznačajneža).

Za ministrovanja zadnjih dveh ministrov smo zapazili v železničarskem gibanju nov pojav, ki je bil sicer logična posledica razvoja železničarskega gibanja po letu 1920: in to je cepljenje železničarskih vrst. Ko so posamezniki zagrešili v svojem velikem egoizmu leta 1920 razkol takrat enotno organiziranega proletariata, se je polastilo široke železničarske mase nezaupanje ter se ni hotela opredeliti ne na levo in ne na desno, boječ se, da ne bi bila izrabljena v spekulativne namene posameznikov. Vendar to nekaterim političnim klikam še ni bilo zadosti, ampak so hoteli spraviti železničarstvo pod svoj upliv. Poskusili so z Zvezo jugoslovanskih železničarjev in z uradniškim društvom, dali prvi gotove koncesije, apelirali na državotvornost drugih, pridobili so tu in tam par voditeljev in se že veselili zmage. A račun so jim prekrizali njih člani sami, ki so, ko so doznali za zakulisne spletke, začeli trumoma zapuščati omenjeni društvi. Danes se obe društvi z zadnjimi močmi borita za svoj obstoj.

Ker je ta poizkus politični kliki izpodletel, so napeli vse strune in so začeli ponujati koncesije posameznim kategorijam. In nastalo je društvo strojevodij, prometnikov, sprevednikov, začelo se je kokeriranje voditeljev zdaj z radikali zdaj s samostojnimi demokrati, samo da bi padla od bogate vladne mize kaka drobtinica. Sad tega je današnja reakcionarna

pragmatika. Za protekcijo pri uvrščanju v status I oziroma sploh v uradniški čin so postali posamezniki najhujši priganjači politične klike, kar pa jih je pogubilo, ker so jim člani nehali zaupati, in danes ta društva hirajo na neozdravljivi bolezni ter so zapisana propadu. Njih voditelji morajo menjati s spremembo politične konstelacije plašč po vetru, kar pa se njih članom, ki niso tako »vetroviti« in v katerih še tli iskrica razredne zavesti, gnusi.

Na 11 različnih grup je razcepljenih 5000 organiziranih železničarjev danes v Sloveniji, ostalih 8000 stoji izven organizacij, a vsi, z izjemo par plačancev in egoistov ter političnih eksponentov, čakajo, da se pojavi zdrav pokret, ki bo znal zadobiti zaupanje mas, ki bo mase oživil iz sedanjega mrtvila ter spremenil iskrico razredne zavesti, ki tli v njih, v močan

Prevedba delavcev na urne plače.

S 1. oktobrom 1923 so bili prevedeni na nove urne plače delavci v območju direkcije Beograd, do januarja 1924 so prevedle svoje delavce vse druge direkcije, le bivša državna uprava južne železnice in en del inspektorata sta spala spanje pravičnega, češ Slovenija je daleč od Beograda in najbrže bodo tam zadovoljni, ako jim prihranimo par milijonov s tem, da bomo delavce kasneje prevedli. Po dolgem cincanju so sestavili nekak načrt za delavsko prevedbo ter so s 1. marcem prevedli delavce v delavnici Maribor, nato lepo polagoma vsak mesec kako edinico, a do danes še niso prevedeni progovni, postajni in skladiščni delavci bivše južne železnice ter deloma tudi od inšpektorata.

1200 delavcem v delavnici Maribor samo so krivično utrgali na novih mezdah nad 1.500.000 dinarjev, ker jim niso izplačali novih urnih plač od 1. oktobra 1923 naprej, ampak šele od 1. marca 1924. Na vse intervencije delavcev so vodilni organi direkcije odgovarjali, da ne stoji nikjer v odloku zapisano, da se morajo delavci prevesti ravno s 1. oktobrom 1923. Tem gospodom povemo samo to, da je delavstvo uverjeno, da bi se v Sloveniji z ozirom na boljši uradniški aparat prevedba lahko izvršila vsaj istočasno kot v Beogradu, da pa se ni to naredilo, vemo, da ste krivi le vi. Javno vas obtožujemo in smo prepričani, da te nerednosti ni zakrivil Beograd in ministrstvo, na katere se vi pri vsaki priliki iz-

ogej ter zbral pod svojim strokovnim praporom ves železniški proletariati Slovenije.

Iskanje osebnih privilegijev je nesreča za železničarstvo, ker ga tlači še bolj v brezupnost. Iskanje privilegijev posameznih kategorij je netenje medsebojne mrznje med kategorijami in vzrok nemotenega izkoriščanja vseh železničarjev. Zato mora nehati moledovanje, in mesto tega mora prevzeti vse ena zavest, da se vsem slabo godi in da treba vsem zboljšanja. To pa je mogoče le, ako železničarstvo obrne hrbet raznim odrešenikom, ki pod geslom kategorijskih organizacij sebi pomagajo do boljšega kruha, a vsem ostalim za to pripovedujejo v tolažbo vse mogoče obljube ministrov in ravnateljev, in se združijo pod enim enotnim praporom razredno-zavedne železničarske organizacije.

govarjate, ampak da so vsega tega krivi gospodje iz Slovenije sami.

Ako živimo v enakopravni državi, mislimo, da je naša sveta pravica, da zahtevamo prevedbo delavcev s 1. oktobrom 1923. Gospod direktor Borko je izdal okrožnico, da ima vsakdo dostop do njega in mu lahko potoži krivice in zapostavljenja, ki so ga doletela ter jih bo on v kolikor se izkažejo kot upravičene, po mogočnosti popravil. Gospod direktor! 8000 delavcev se poslužuje s tem te pravice in prihaja do Vas, da jim izposlujete urno plačo od 1. oktobra 1923, ki jo po krivdi Vaših predhodnikov niso dobili. Izdajte nalog, da se vsi neprevedeni delavci takoj prevedejo na urno plačo ter ukrenite potrebno, da se difference za nazaj čimpreje izračunajo. Do tedaj pa nam dajte na te difference primeren predum v višini 500 do 1000 dinarjev. Stojimo pred jesenjo, potrebujemo premog, drva, obleko, bliža se šola, kruto bomo potrebovali ta denar. Gospod direktor! Izpremenite Vaše besede v dejanja, da ne bodo kot Jankovičev plakat, ki je visel na vseh postajah, obljuboval dobrim železničarjem nebesa, slabim pekel, ni pa izpolnil prvega, marveč je vsem železničarjem v Sloveniji vzel vse pravice ter jim v polni meri dal pekel.

Opomba uredništva. Tozadevno smo intervenirali tudi pri generalni direkciji Beograd.

Podelitev službene obleke železničarjem.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani je izdala pod št. 48.451/IV—2 z dne 30. junija 1924 odlok, da je direkcija zaprosila Ministarstvo Saobračaja za odobrenje potrebnega kredita za nabavo službene obleke ter je na to prošnjo ministarstvo odgovorilo, da se momentano kredit za nabavo službene obleke ne more dobiti, ker izide v kratkem času nov pravilnik o službeni obleki. Tako okrožnica! Kaj pa mi??

S to okrožnico se ne bo oblekel noben železničar. Važna pa je za nas, ker dokumentira, da je direkcija šele sedaj prišla na to, da bodo rabili železničarji tudi v Jugoslaviji službeno obleko ter jasno pokaže, kako se jim v ministarstvu mudi, kadar je treba kaj dati železničarjem. Pet let se kuje pravilnik za službeno obleko, pa še ni skovan.

Mi smo se obrnili tozadevno na novega g. ministra saobračaja ter upamo, da bo on bolj naklonjen železničarjem, kot so bili njegovi predhodniki. Predložili smo glede službene obleke sledeči naš predlog:

Pravilnik za službeno obleko.

Clen 1.

Vsak železniški uslužbenec (uradnik, poduradnik in sluga) ima pravico do službene

obleke ter je primoran to obleko, ki se podeljuje dvakrat letno, in sicer 1. aprila in 1. oktobra, v službi nositi.

Clen 2.

Takoj po vstopu v službo dobi vsak uslužbenec pripadajočo mu službeno obleko. Nosilna doba se računa od onega termina, katerega mu je dan nastopa službe bližji. Po preteku nosilne dobe postane obleka last uslužbenca ter mu je ob izstopu ni treba vrniti.

Službena obleka je za vse iste kakovosti in sicer črne (temne) barve.

Clen 3.

Glede prejema službene obleke se dele uslužbenci na tri vrste, in sicer:

A. Činovniki, zvaničniki in služitelji eksekutivne službe.

B. Činovniki, zvaničniki in služitelji pisarniške službe.

C. Strojvodje, strojni kurjači in nadkurjači.

A. Činovniki, zvaničniki in služitelji v eksekutivni službi:

1 plašč, nosilna doba dve leti;

1 bluza iz sukna, nosilna doba 1 leto;

1 hlače iz sukna, nosilna doba 1 leto;
 1 bluza letna, nosilna doba 1 leto;
 1 hlače letne, nosilna doba 1 leto;
 1 kožuh, nosilna doba 3 leta;
 1 dežni plašč, nosilna doba 3 leta;
 1 čepica (vlakovni odpravniki dobé po 2 čepici), nosilna doba 1 leto;
 1 zimska kapa, nosilna doba 1 leto;
 1 čevlje ali škornje (po želji uslužbenca), nosilna doba 1 leto.

B. Činovniki, zvaniki in služitelji v pisarniški službi:

Isto službeno obleko kot osobe pod A., samo da dobe čepico iz usnja.

C. Strojvodje, strojni kurjači in nadkurjači:

1 plašč, nosilna doba 2 leti;
 1 bluza iz sukna, nosilna doba 1 leto;
 1 hlače iz sukna, nosilna doba 1 leto;
 1 bluza letna, nosilna doba 1 leto;
 1 hlače letne, nosilna doba 1 leto;
 1 čepica, nosilna doba 1 leto;
 1 čevlje, nosilna doba 1 leto.

Člen 4.

V slučaju, da je kdo premeščen za stalno iz eksekutivne službe v pisarniško službo, obdrži že prejeto službeno obleko, dokler ne poteče nosilna doba, nato pa prejema obleko, ki je določena za osobe v pisarniški službi, čeprav obdrži prejšnji naslov.

Člen 5.

Delavci, ki vrše stalno službo na sistemiziranem mestu, dobe obleko dotične kategorije, katere službo vrše.

Člen 6.

Uslužbenci, kateri vrše delo pri strojih in vozovih, dobe še po dve plavi platneni obleki.

Ta predlog je »Splošna Železničarska Organizacija« predložila ministarstvu Saobračaja, sklicujoč se na njegov odlok M. S. broj 9425/24. Pripomnimo pa, da zadeva ta pravilnik v prvi vrsti nastavljenost osobe. Za delavstvo pa je organizacija svoj čas predložila ministarstvu »delavski red«, v katerem so bile tudi določbe glede delavske obleke. Ker pa se je ta pravilnik v ministarstvu najbrže »izgubil«, kakor se izgubi mnogo stvar, bo predložen ponovno in bomo najvažnejše določbe priobčili v prihodnji številki.

Kaj je z upokojenci.

Člen 28. odredbe o novih draginjskih in rodbinskih dokladah se glasi:

Uslužbenci, upokojeni pozneje nego 1. septembra 1923 skladno s predpisi novega zakona o državnem prometnem osebnju z dne 28. oktobra 1923 in sicer samo oni, ki so bili upokojeni, ko so dovršili popolno število službenih let, se glede osebnih in rodbinskih doklad izjednačujejo z aktivnimi uslužbenci. Dobivajo one osebe in rodbinske draginjske doklade, ki jih dobivajo aktivni uslužbenci položaja, s katerega so bili dotični upokojenci upokojeni.

Ker je direkcija v Ljubljani že izplačala aktivnemu osebnju diferenco na nove plače, se bojimo, da je pregledala ta člen in pozabila na nas, ki nas je bivša direkcija Zagreb upokojila s polnimi leti po starih predpisih tik pred prevedbo ter nam še vedno nakazuje stare pokojnine. Naj se nas takoj prevede na nove plače, ker imamo po zakonu pravico do prevedbe in se nam izplača diferenca med stari in novimi pokojninami, ki itak ni tako velika, ker so nove draginjske doklade za poduradnike in sluge dosti manjše kot stare.

Zadnji čas bi tudi že bil, da bi se uprava pobrigala za to, da bi izjednačila vse različne vrste upokojencev, ko živimo vendar vsi v isti državi in pod enako mizernimi življenjskimi pogoji. Imamo sedaj miloščinarje, rent-

nerje, kronske upokojence po MAV sistemu, iste po SiB sistemu, dinarske pokojence in ne vem še kake. Gotovo ne bi stalo toliko truda, da bi se vse to najprvo izjednačilo glede draginjskih doklad in nato tudi glede osnovnih pokojnin. Posebno so pri tem prizadeti stari upokojenci, ki so plačevali v pokojninski zavod prispevke v dobri valuti. Posebno kruto pa zadene upokojence razlika pri izplačevanju draginjskih doklad med tistimi, ki imajo polna službena leta, in dotičnimi, ki jih nimajo. Bolezen, nezgode in oslabelost v službi so nas pegnale na cesto, ko nam je manjkalo le par let do polne pokojnine, pa dobimo zato dnevno po 16 dinarjev manj draginjskih doklad, kar zneso letno skoro 6000 dinarjev. Gospodje, ko sklepate nove zakone in odredbe, uživite se vsaj en teden v naš položaj, ko moramo shajati po 24- in večletni naporni službi s pokojnino 400 do 600 dinarji. Dajte nam eksistenčni minimum, ki smo si ga krvavo prislužili in hranite raje pri penzijah gospodov ministrov, ki dobe za »naporno« 6-mesečno službo kar po 10.000 dinarjev mesečne pokojnine.

Aktivni železničarji! Podpirajte nas v pokojence v borbi za doseg naših pravic, ker priboljške, ki jih dosežemo, boste enkrat uživali tudi vi.

Kaznovanje osobja.

Istočasno z zvišanjem draginjskih doklad ali plač je direkcija vedno poskrbela za zvišanje tarif kazni.

Do prevedbe železničarjev iz kronske na dinarske plače še ni obstojala nikaka tarifa, ampak se je kaznovalo osobje pač po predarku načelnikov.

Takoj po prevedbi so se pa zdele nekaterim gospodom na direkciji kazni premajhne. Pa so jo hitro pogruntali, češ tudi kazni moramo spremeniti v dinarsko veljavo; ker pa nekateri načelniki niso hoteli tako občutno kaznovati osobja, so ti gospodje naredili kar nekako tarifo.

Komaj je železničar pozabil na ta »priboljšek« in bil sedaj preveden na novo pragmatiko, je direkcija izdala nov odlok glede kazni, da se ne bi železničarjem od prevelikega veselja kaj pripetilo ter je določila kot najnižjo kaznen znesek Din 20.—. Izaknil je nekdo neko točko 5 zakona o taksah, katera baje veli, da morajo uslužbenci za vsako kaznen plačati zraven tekom 8 dni še takso 20 dinarjev.

Tozadevni odlok nosi št. 66.256-IV in je datiran s 25. VI. 1924 in podpisan od g. inž. Šega.

Upamo, da bodo gospodje v Beogradu malo drugače tolmačili to točko, posebno v dotičnih slučajih, ko osobje ne zahteva odloka o kazni, ker se ne mara pritožiti.

Delavske intervencije pri direktorju g. dr. Borkotu.

Pretekli teden se je zglasila pri g. direktorju dr. Borkotu deputacija vseh raznih kategorij delavskega osobja iz kurilnice, postaje in sekcije v svrhu intervencije v naslednjih zadevah:

1. Takojšnja prevedba vseh še neprevedenih delavcev na urne plače.
2. Izplačilo diferenc med stariimi plačami in novimi urnimi plačami za ves čas od 1. oktobra 1923.
3. Za podelitev delavske obleke.
4. Za plačilo državnih praznikov, ko mora delo počivati.
5. Za nastavitev onega delavskega osobja, ki vrši službo na sistemiziranih mestih (po-

možni kurjači, premikači, zavirači, predelavci itd.) obenem z vštjetjem vse službene dobe ter za izplačilo 20% dodatka temu osebnju enako kot nastavljenec eksekutivne stroke.

6. Za preložitev volitev v bolniško blagajno na delovni dan.

Rezultat je sledeči: Do 15. avgusta 1924 se mora prevesti vse še neprevedeno delavsko osobje in se izplača diferenca od aprila 1924 naprej. — Glede delavske obleke in plačila državnih praznikov je zavzel g. direktor naklonjeno stališče ter se bo zadeva rešila na eni prvih direkcijskih sej. Enako je upravičena zahteva za nastavljenost onih delavcev, ki vrše službo na sistemiziranih mestih ter bo ukrenil potrebno, da se krivica, ki se je zgodila posameznim pod prejšnjo upravo, popravi. — Glede volitev v bolniško blagajno pa more odločiti le ministarstvo saobračaja. — Ukrenili smo potrebne korake pri ministarstvu saobračaja, da se bi izplačala diferenca delavcem za ves čas od 1. oktobra 1924 nazaj, enako, da se nastaviijo vsi pomožni kurjači, premikači in drugi, ki vrše stalno službo nastavljenecv. Vložili smo celo vrsto intervencij, tako za nastavljenost, kakor za delavsko osobje, zlasti glede revizije pragmatike in zakonitve delavskega reda, preureditve premij in kilometrine itd., o katerih bomo poročali v prihodnji številki.

Zakaj se ne plačajo državni prazniki.

Vlada je svoj čas predpisala praznovanje gotovih dni ter jim nadela naslov »državni praznik«. Začasni pravilnik odreja, da mora na državne praznike vse delo brezpogojno počivati in direkcija v Ljubljani je izdala 1921. leta še ponovni odlok, ki zabranjuje na te dni vsako delo, v katerem pa veli, da se plača eventuelno od uprave zahtevano delo kot čezurno delo.

Državni prazniki so tu gotovo z namenom, da poglobe v državljanah ob spominu na odločilne dogodke v preteklosti njegovo domoljubje in da mu dajo priliko to tudi javno manifestirati. — To vsaj so imeli »zakonodajci« pred oči. — Pa glej ga šmenta! Ti pride direkcija in študira začasni pravilnik ter odkrije, da sicer stoji, da delavci ta dan ne smejo delati, da pa nikjer ne stoji, da se morajo ti dnevi plačati in tudi ne, da se ne smejo plačati. — Pa ti pogruntaj brite glave, da je dosti, da delo počiva, da pa se ti dnevi delavstvu pod nobenim pogojem ne plačajo.

Mi delavci moramo pri sedanjem težkem življenjskem položaju računati z mezdami vsakega poedinega dne ter težko občutimo mesečno skoro redno izgubo prejemkov za pet dni, medtem ko dobi nastavljenost osobje plačano vse dni v mesecu brez ozira na nedelje in praznike.

Apeliramo tem potom na merodajne činitelje pri direkciji in ministarstvu saobračaja, da to krivico čimprej popravijo ter državne praznike delavstvu plačajo in sicer tudi že pretekli Vidov dan.

(Glede tega je bila že od »Splošne železničarske organizacije« deputacija pri g. dr. Borkotu.)

Prevedba nastavljenega osobja.

Tekom današnjega dneva se razpošljejo rešenja o prevedbi vsemu nastavljenemu osebnju in z dnem prejema začne teči 30dnevni rok za pritožbe. Rešenja so skrajno pomanjkljiva, ker v njih ne stoji nič, od kdaj se kakemu šteje služba in kdaj bo zopet prvič zopet redno napredoval. Ker pa tvorijo ravno ti podatki glavno podlago za prizive, naj vsakdo, kdor

misli, da ni prav preveden, takoj vpošlje direkcijski naslednjo vlogo:

Direkcija državnih železnic

v Ljubljani.

(Kolka prosto po čl. 112.)

Ker v rešenju glede prevedbe ni navedena službena doba, ki se mi je vštela in tudi ni razviden termin, kdaj bom prvič redno napredoval, prosim, da se mi ti podatki z ozirom na kratek rok čimprej sporoče, ker morem le na podlagi njih sestaviti pritožbo.

....., dne 1924.

N. N. (čin).

Pritožbe glede prevedbe se lahko pošljejo do 10. t. m. na direkcijsko v Lb in so kolka proste. Vendar pa mora vsak, kdor je napačno preveden, vložiti poleg tega pritožbo na državni svet in sicer v dveh enako se glasečih izvodih. — Pritožbe na direkcijsko vložite sami, glede pritožb na državni svet pa opozarjamo vse osebe na članek »Prevedba« v »Strokovni Borbi« št. 19 z dne 7. junija 1924. Pošljite dolične podatke na »Uredništvo Organiziranega Železničarja«, ki Vam bo sestavilo pritožbo in jo Vam pravočasno poslalo.

Delavstvo, pozor!

Vsled preobilice gradiva nismo mogli v tej številki priobčiti vseh naših predlogov za zboljšanje delavskega gmojnega položaja, katere priobčimo v prihodnji številki. Poleg tega se bodo vršili tekom avgusta sestanki za delavce v vseh večjih delavskih krajih, kjer bomo vse natanko razložili, v prvi vrsti velja to za Maribor.

Volitve v bolniško blagajno se bi imele vršiti v nedeljo, dne 21. septembra 1924, zato da bi ravno delavstvo, ki stanuje izven službenih mest, ne volilo in bolniška blagajna zopet prišla v roke par eksponentov, da bi se delavstvo še naprej izkoriščalo. Protestirajte proti temu povsod in zahtevajte, da se vrše volitve na delavni dan.

Osem kategorijskih organizacij se je pod okriljem Zveze Jugoslovanskih Železničarjev združilo in sestavilo skupno listo svojih eksponentov, kjer so Vam 8000 delavcem milostno pustili 18 mest, dočim so jih 32 pridržali za uradništvo, od katerih so dali 1 mesto tudi služiteljem. — S tem so te organizacije javno pokazale svojo barvo, da nimajo za seboj niti 2000 ljudi, ker ne more nobena nastopiti samostojno. Smatrajo pa tudi delavstvo za balast, ki bi se ga radi otrsli in ga porabili le tedaj, ko so oni v škripcih. Razredno zavedni železničarji Slovenije pa postavijo svojo listo ter jim je zmaga sigurna. Program in listo priobčimo v eni prihodnjih številki ter izdamo tudi letak, ki ga bo dobil sleherni delavec v roke. — Dolžnost vsakega razredno zavednega delavca in nastavljenca je, da bo volil »listo razredno zavednih železničarjev«.

Da se ne pozabi!

V nedeljo, dne 3. avgusta 1924 je vsled naliva vdrla v rove št. Janškega premogovnika na Dolenjskem voda in jih zalila. Deset rudarjev je izgubilo življenje. Šest so jih v torek pokopali, štiri trupla še niso mogli dobiti. Žene plačejo, otroci kličejo očeta... V Ljubljani pa ni v znak sožalja in protesta visela nobena črna zastava. Utopljeni rudarji niso bili »Orjunci« in zato tudi jih ne štejejo med žrtve. —

Was müssen wir aus dem Umschwung in der internationalen Arbeiterbewegung lernen?

Der Umschwung in der internationalen Arbeiterbewegung, charakterisiert durch die Massenaktionen der Arbeiter zu Verteidigungszwecken als auch zur Rückeroberung der verlorenen Positionen, trat ungefähr Anfang 1924 zutage. In dieser Hinsicht sind die großen Streiks in England und in Deutschland, insbesondere der große deutsche Bergarbeiterstreik, was die Belegung der Arbeiterbewegung anbelangt, von großer Bedeutung. In einzelnen Ländern und in einzelnen Produktionszweigen ist die Bourgeoisie gezwungen Konzessionen zu machen, so in England und in Frankreich. Dies beweist, daß sich in der Arbeiterklasse Energien angesammelt haben und daß wir in eine Phase der Belegung eingetreten sind. Von welcher Dauer jedoch dieser Belegungsprozess sein wird, ist heute schwer zu bestimmen, aber eines ist klar, er wird weitere Fortschritte machen. Diese Belegung des wirtschaftlichen und damit auch des politischen Kampfes müssen auch wir Eisenbahner in Jugoslawien bei der Festlegung unserer Taktik im Auge behalten und unsere Aktionen in erster Linie gegen die Reformisten in der Arbeiterbewegung und Spalter der einheitlichen Aktionen (Kategorieorganisationen, welche unter parteipolitischen Einflüssen stehen) zu richten, weil gerade diese in erster Linie die Hauptverteidigungsfront des Kapitalismus bilden, indem sie in allen Aktionen des Proletariates um Verbesserung seiner Lage entweder neutral dastehen und so den Kapitalisten mittelbar unterstützen, oder gar aktiv an der Seite des Kapitalisten gegen das Proletariat auftreten. Beweise dafür haben wir genug aus dem Streike im Jahre 1920 und aus der 24stündigen Arbeitseinstellung im vorigen Jahre.

Erst dann, wenn es uns glückt die Arbeiterklasse einheitlich zu organisieren und so eine einheitliche Front gegen die Aktionen der Kapitalisten zu bilden, können wir auf Erfolg in unserer Bewegung hoffen.

Darum alle auf Arbeit zur Schaffung dieser einheitlichen Gewerkschaftsorganisation.

Internationale Übersicht.

Deutschland. Die Gehalts- und Lohnbewegung der Eisenbahner in Deutschland ist mit einem direkt hohnsprechenden Resultat zu Ende geführt worden. Nachdem im Monat Mai 1924 von der Regierung die Gehälter der Beamten und zwar die der unteren Beamten um nur 14%, die der mittleren um 35% und die der höheren Beamten um 70% erhöht wurden, verlangten die Gewerkschaftsführer für die Eisenbahnarbeiter eine Lohnerhöhung von 30% für alle Arbeiter. Das Verkehrsministerium bot dagegen 5% für ungelernte und 10% für gelernte Arbeiter und bewilligte zuletzt eine »Lohnerhöhung« von 5 bis 8 Pfennig pro Stunde, nachdem die Gewerkschaftsführer gewaltigen Verschlechterungen im Materialtarif zugestimmt haben. Der Monatsgehalt eines unteren Beamten beträgt 89 Mark, der eines höheren Beamten über 800 Mark, auch der Unterschied der Löhne zwischen den gelernten und ungelernten Arbeitern beträgt bereits 45%. — Die betrogene Beamten- und Arbeiterschaft bereitet sich auf neue Aktionen zur Sicherung des Achtstundentages und Lohnerhöhung.

Frankreich. Die am 5. Juni im Paris auf dem Verbandstage der Eisenbahnföderation versammelten 204 Delegierte, welche 61.214 Genossen vertraten, haben einstimmig die Resolution zur Einheitsfrage angenommen.

England. Der Eisenbahnwerkstättenarbeiterstreik in London mußte nach einer Woche abgebrochen werden, nachdem die gesamte Gewerkschaftsbürokratie den streikenden Arbeitern (nicht den Arbeitgebern) den schärfsten Kampf angesagt hatte.

Železničarjem!

Organizirani železničar

je edini strokovni železničarski list ne samo v Sloveniji, ampak v celi Jugoslaviji ter bo zastopal težnje celokupnega železničarskega osebja, tako delavcev kakor nastavljenecv. Prinašal bo tudi članke izpod peres železničarskih strokovnjakov, ki so obljubili sodelovanje, obravnaval vse aktualne železničarske zadeve, prinašal redno pregled o internacionalnem železničarskem gibanju, o razvoju organizacij, o mezdni bojih, sploh o vsem, o čemur mora biti organiziran železničar informiran. Sprejema članke v slovenskem, hrvaškem in nemškem jeziku. Izhaja zaenkrat dvakrat na mesec ter stane mesečno Din 4.—, četrletno Din 12.—.

Naroča se pri Upravištvo in uredništvu »Organizirani železničar«, Ljubljana, Za Bežigradom (II. mestna stanovanjska hiša) z navadno dopisnico, nakar dostavimo ček. Na isti naslov naj se pošiljajo tudi članki.

Železničarji! Vsi na delo, da se čimprej uresniči naš ideal »Enotna železničarska strokovna organizacija«.

Uredništvo in upravištvo »Organiziranega železničarja«.

Gostilna

Delavskem domu

na Karl Marksovem trgu
(preje Turjaški trg št. 2) je
zopet otprta.

Dobra in cena delavska
kuhinja.

Izborna vina, pivo, malinovec
in mrzla jedila.

Lastnik: Konzorcij »Organizirani Železničar«.

Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Franc Jernejčič.